

CURTEA DE CONTURI A ROMÂNIEI
CAMERA DE CONTURI
A R A D

310132 Arad – România ▪ Bd.Dragalina Nr.10 ▪ tel.+40257-281979 ▪ fax: +40257-280649
www.curteadeconturi.ro ccarad@rcc.ro

RAPORT PRIVIND FINANŢELE PUBLICE LOCALE
PE ANUL 2008

I. Conţinutul bugetelor unităţilor administrativ-teritoriale

În exerciţiul bugetar al anului 2008, bugetul general pe ansamblul judeţului Arad s-a format prin agregarea următoarelor componente:

- veniturile şi cheltuielile bugetelor locale ale comunelor, oraşelor, municipiului Arad şi a bugetului propriu al Consiliului Judeţean;
- veniturile şi cheltuielile bugetelor instituţiilor publice finanţate din venituri proprii şi subvenţii din bugetele locale;
- veniturile şi cheltuielile bugetelor instituţiilor publice finanţate integral din venituri proprii;
- bugetele împrumuturilor externe şi interne;
- bugetele fondurilor externe nerambursabile;
- veniturile şi cheltuielile evidenţiate în afara bugetului local.

Fundamentarea şi execuţia bugetului general pe ansamblul judeţului au avut în vedere regulile şi principiile bugetare prevăzute de Legea nr. 273/2006, privind finanţele publice locale, cu modificările şi completările ulterioare, activitatea structurii noastre teritoriale fiind focalizată asupra urmăririi execuţiei veniturilor şi cheltuielilor, modului de administrare şi gestionare a patrimoniului public şi privat al unităţilor administrativ – teritoriale, precum şi a organizării şi conducerii contabilităţii şi a evidenţei patrimoniului.

II. Structura şi execuţia bugetului pe ansamblul judeţului Arad

Nivelul indicatorilor bugetari şi anume, veniturile şi cheltuielile precum şi rezultatele exerciţiilor componentelor bugetare sunt redată în tabelul de mai jos:

				- mii lei -
Nr. crt.	Bugete	Venituri (încasări)	Cheltuieli (plăți)	Excedent/ Deficit
1	Bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și județului	910.027	868.000	42.027
2	Bugetele instituțiilor publice finanțate din venituri proprii și subvenții din bugetele locale	44.685	43.690	995
3	Bugetele instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii	22.828	21.372	1.456
4	Bugetele împrumuturilor externe și interne	0	94.524	- 94.524
5	Bugetele fondurilor externe nerambursabile	10.846	10.904	- 58
6	Veniturile și cheltuielile finanțate în afara bugetului local	74.639	109.363	- 37.724

Datele din tabelul de mai sus reflectă în cifre absolute, în mii lei, nivelul veniturilor și cheltuielilor realizate pe anul 2008, pe cele 6 tipuri de bugete componente ale bugetului pe ansamblul județului Arad.

Din punct de vedere al rezultatului execuției bugetare se înregistrează un excedent total în valoare de **44.478 mii lei**, determinat prin cumularea excedentelor bugetare înregistrate la bugetele locale ale unităților administrativ – teritoriale, aferente bugetelor instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii și subvenții din bugetele locale și bugetelor instituțiilor finanțate integral din venituri proprii.

Acest excedent, însă, nu contrabalansează rezultatele negative (deficitele) ale execuției bugetelor împrumuturilor externe și interne, bugetelor fondurilor nerambursabile precum și a execuției în afara bugetului local, datorită nivelului semnificativ al cheltuielilor finanțate din împrumuturi externe și interne, precum și a devansării veniturilor aferente celorlalte două bugete de către cheltuielile realizate.

III. Execuția sintetică a veniturilor și cheltuielilor bugetare locale

Datele care urmează a fi prezentate mai jos în legătură cu bugetele locale vizează bugetul centralizat pe ansamblul județului Arad, cuprinzând următoarele categorii de unități administrativ-teritoriale:

- 68 de comune;
- 9 orașe;
- municipiul Arad;
- județul Arad (Consiliul Județean).

1. Veniturile bugetelor locale

Evoluția execuției veniturilor bugetare pe anul 2008 este redată în tabelul de mai jos:

- mii lei -

Nr. crt.	Categoriile de venituri	Prevederi bugetare anuale definitive	Drepturi constatate	Încasări	% din prevederi
1	Venituri din impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri	224.179	249.099	166.510	74,28
2	Cote defalcate din impozitul pe venit	278.736	266.875	266.875	95,74
3	Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată	406.022	398.882	398.882	98,24
4	Subvenții primite de la bugetul de stat și de la alte bugete	84.245	73.598	73.598	87,36
	TOTAL VENITURI	993.182	988.454	905.865	91,21

În prezentare grafică situația execuției veniturilor bugetare se prezintă astfel:

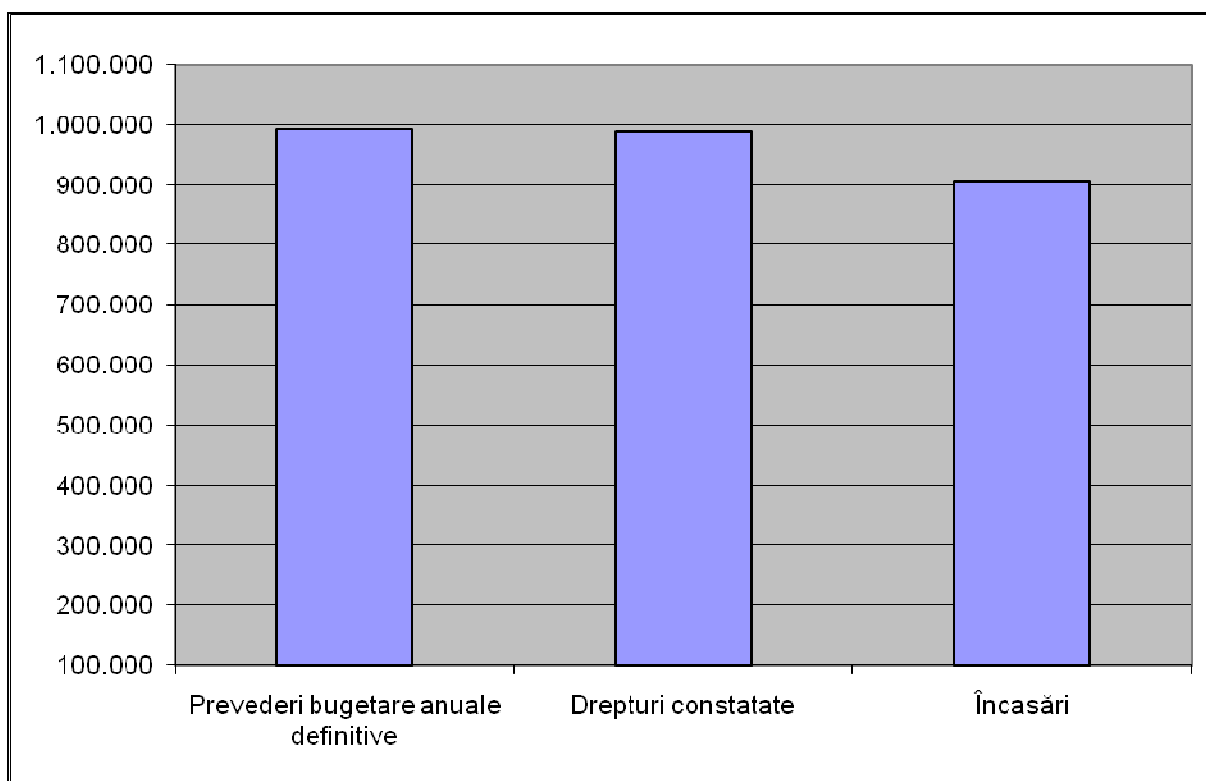

Fig. 3.1

În raport cu totalul prevederilor anuale definitive de **993.182 mii lei**, drepturile constatate au însumat **988.454 mii lei**, cu 0,48 % sub nivelul prevederilor. Volumul total al încasărilor bugetare pe anul 2008, au reprezentat **91,2 %** din nivelul total al prevederilor bugetare anuale definitive pe ansamblul județului Arad.

Examinând ponderea categoriilor de venituri ale bugetelor locale în prevederile bugetare anuale, defalcate pe venituri fiscale și alte venituri, cote defalcate din impozitul pe venit, sume defalcate din T.V.A și subvenții primite de la bugetul de stat și alte bugete se constată că, încasările din cotele și sumele defalcate din impozitele și taxele centrale împreună cu subvențiile dețin o pondere medie de cca. **77,4 %** , în timp ce veniturile din impozitele și taxele locale și alte venituri ale bugetelor locale reprezintă **16,7 %** din totalul prevederilor anuale definitive.

2.Cheltuielile bugetelor locale

Situația cheltuielilor pe ansamblul bugetului județului Arad este prezentată în tabelul de mai jos:

- mii lei -

Nr. crt.	Categorii de cheltuieli	Prevederi bugetare anuale definitive	Angajamente bugetare	Plăți efectuate	% din prevederi
1	Cheltuieli de personal	386.070	382.630	374.553	97,02
2	Bunuri și servicii	227.018	212.250	195.652	86,18
3	Subvenții	32.086	29.450	29.429	91,72
4	Transfer	154.898	149.634	127.091	82,05
5	Cheltuieli de capital	173.835	158.764	117.182	67,41
6	Dobânzi	8.553	8.551	5.512	64,45
7	Operațiuni financiare*	6.144	4.722	18.581	302,43
	TOTAL CHELTUIELI	988.604	946.001	868.000	87,80

* Include restituirile din anii precedenți – titlul 85

Ilustrăm aceeași situație în prezentare grafică, după cum urmează:

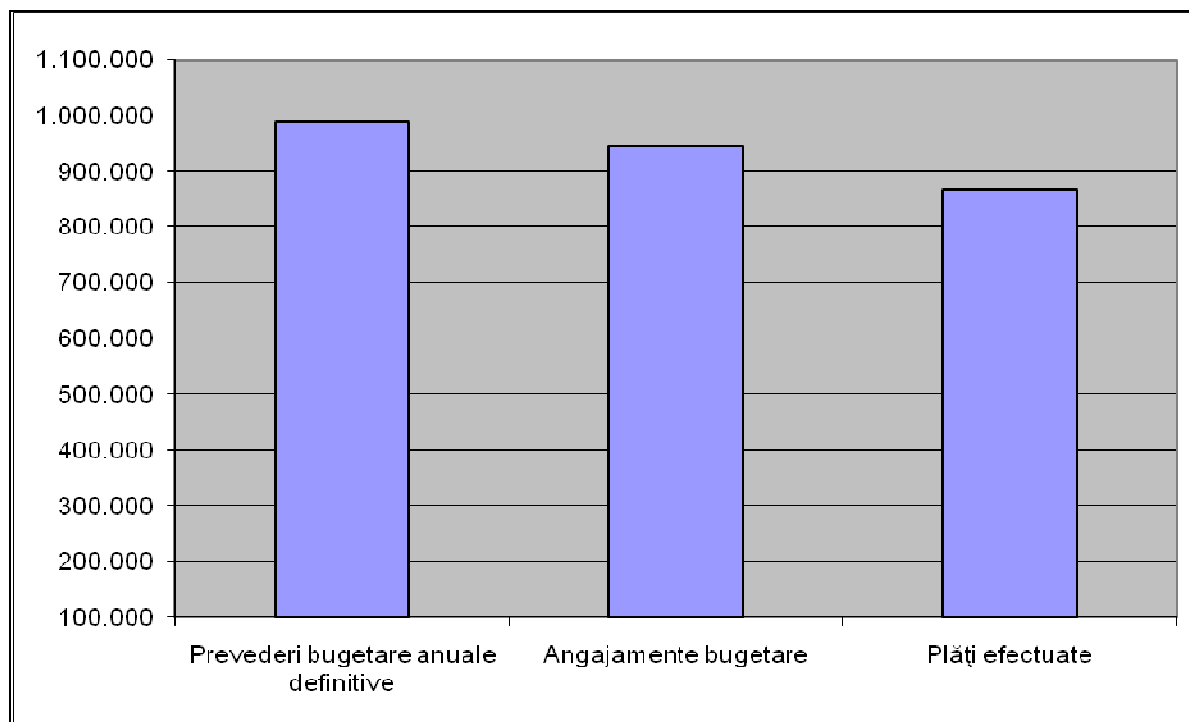

Fig. 3.2

Execuția cheltuielilor bugetare pe ansamblul județului, în funcție de clasificarea economică prezentată mai sus, evidențiază că ponderea cea mai mare a cheltuielilor bugetelor este reprezentată de cheltuielile de personal.

Sub aspectul prevederilor bugetare anuale definitive, cheltuielile de personal au o pondere de **37,8 %**, în totalul prevederilor acestui indicator.

Raportat la totalul angajamentelor bugetare și al plăților efectuate, cheltuielile de personal dețin o pondere de **40 %** și respectiv de **43,1 %**.

Nivelul cheltuielilor de capital se situează cu mult sub nivelul efectiv al cheltuielilor de personal și a celor pentru bunuri și servicii, reprezentând numai **13,5 %** din totalul cheltuielilor, în detrimentul efectului multiplicator al investițiilor asupra creșterii produsului intern brut.

În ceea ce privește angajamentele bugetare, acestea se situează atât pe total, cât și pe structură sub nivelul prevederilor bugetare anuale definitive.

De asemenea, în concordanță cu regulile bugetare și plățile efectuate se încadrează și sunt sub limita angajamentelor bugetare, atât pe total cât și pe structură, cu excepția operațiunilor financiare, ca urmare a includerii în execuție a restituirilor din anii precedenți – titlul 85.

IV. Prezentarea rezultatelor activității Camerei de Conturi desfășurate la nivelul județului Arad

Activitatea Camerei de Conturi a județului Arad s-a desfășurat în concordanță cu prevederile constituționale, precum și ale noilor prevederi ale legii de organizare și funcționare a Curții de Conturi a României, care au transpus, în continuare, în legislația națională cerințele acquis-ului comunitar în domeniul controlului financiar, potrivit capitolului 28 al Acordului de aderare "Controlul financiar", care a fost deschis în perioada ianuarie – mai 2002, fiind închis în anul următor.

În conformitate cu cadrul normativ mai sus menționat, coroborat cu programul de control/audit aprobat pe anul 2009 prin Hotărârea Plenului Curții de Conturi nr. 2 din 4 februarie 2009, Camera de Conturi a județului Arad, a efectuat la nivelul unităților administrativ-teritoriale misiuni de control/audit care au avut ca obiectiv auditarea conturilor de execuție a bugetelor locale ale comunelor, orașelor, municipiului Arad și a județului Arad, precum și celelalte venituri și cheltuieli evidențiate în afara acestor bugete locale, cât și modul de administrare și gestionare a patrimoniului public și privat de către întreprinderile publice de subordonare locală.

Nu în ultimul rând, potrivit competențelor legale, fondul de timp alocat misiunilor de control/audit a fost alocat evaluării performanței activității de inspecție fiscală, control intern și audit intern.

La nivelul județului Arad, potrivit Programului de activitate care a revenit structurii noastre teritoriale pe anul 2009, au fost derulate un număr de 18 acțiuni de control/audit din care 16 misiuni de audit financiar (89 %), 1 acțiune de audit al performanței (6 %) și o acțiune de control la S.C.TOP S.A. Arad din subordinea Consiliului Municipal Arad.

Situația acțiunilor de control și audit efectuate în anul 2009 este redată în tabelul de mai jos:

1. Informații relevante cu privire la rezultatele activității camerei de conturi

	Total	din care		
		Audit financiar	Acțiuni de control	Audit de performanță
1. Acțiuni desfășurate la nivelul județului	18	16	1	1
2. Certificate de conformitate	1	1	0	0
3. Acte întocmite pentru acțiuni finalizate*	47	39	4	4
4. Decizii emise	16	15	1	0
5. Decizii contestate	9	9	0	0
6. Măsuri dispuse prin decizii	164	163	1	0

*inclusiv actele întocmite ca urmare a verificării măsurilor dispuse prin decizii

Cele 18 acțiuni de control/audit desfășurate la nivelul județului Arad, din care 16 acțiuni de audit financiar, o acțiune de control și un audit al performanței, s-au materializat în următoarele acte de control audit:

- 47 de acte de control/audit;

din care:

- 21 rapoarte de control/audit;

- 16 procese – verbale de constatare;

- 4 note unilaterale;

- 2 procese – verbale de constatare și sancționare a contravențiilor;

- 4 procese – verbale de constatare încheiate în urma constatării existenței unor indicii că abaterile au fost săvârșite cu încălcarea legii penale.

În vederea valorificării constatărilor înscrise în actele de control, potrivit Regulamentului privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi precum și valorificarea actelor de control rezultate din acestea, au fost emise de către directorul Camerei de Conturi Arad un număr de 16 Decizii, din care au fost contestate parțial un număr de 9 Decizii.

Cele 9 Decizii contestate parțial privesc măsurile referitoare la plata unor sporuri salariale acordate în afara cadrului legal de către ordonatorii principali din cadrul Consiliului Județean Arad, primăriilor comunale *Bocsig, Chisindia, Sinteia Mare, Bârzava, Ignești, Șilindia și Hășmaș*, precum și *Primăria municipiului Arad*, care vizează alte aspecte.

Cu ocazia deciziilor emise au fost dispuse un număr total de 164 de măsuri din care un număr de 163 măsuri în cadrul misiunilor de audit financiar și o măsură în contextul acțiunii de control tematice.

2. Categoriile de entități verificate la nivelul județului

Nr. crt.	Categoriile de entități verificate	Entități existente	Entități verificate	%
1	Ordonatori de credite la nivelul județului, din care:	147	18	12,24
1.1	Ordonatori principali de credite, din care:	79	16	20,25
	- Consiliul județean	1	1	100.00
	- Primării municipale	1	1	100.00
	- Primării orașenești	9	2	22.22
	- Primării comunale	68	12	17,65
1.2	Ordonatori secundari de credite	1	0	X
1.3	Ordonatori terțiari de credite	67	2	2.99
2	Regii autonome de interes local	2	0	X
3	Societăți comerciale de interes local	8	1	12.50
	TOTAL GENERAL	157	19	12,10

Din examinarea situației de mai sus, rezultă că au fost verificate un număr de 19 entități, reprezentând un procent de 12,1 % din totalul celor 157 entități aflate în sfera de competență a autorităților administrativ-teritoriale de județul Arad.

Din punct de vedere al calității ordonatorilor de credite supuși controlului/auditului, se poate concluziona că ponderea fondului de timp afectat activității noastre a fost utilizată la nivelul ordonatorilor principali de credite, respectiv 16 ordonatori de credite, celelalte acțiuni fiind derulate la 2 ordonatori terțiari de credite și un agent economic de interes local.

V. Principalele constatări rezultate din acțiunile de control/audit desfășurate la nivelul județului Arad

Acțiunile de control/audit efectuate în cursul anului 2009 au pus în lumină mai multe abateri cu caracter financiar semnificative, care în funcție de efectele patrimoniale se delimitează astfel:

- abateri generatoare de venituri suplimentare;
- abateri cauzatoare de prejudicii;
- abateri financiar contabile, care nu au generat venituri suplimentare și/sau prejudicii, dar care au influențat calitatea gestiunii economico-financiare.

1. Structura și valoarea abaterilor constatate cu efecte patrimoniale, constatate la nivelul județului Arad se prezintă astfel:

- lei -

Nr. crt.	Categorii	Estimări venituri/prejudicii	Accesorii	Total venituri/prejudicii	Sume încasate/recuperate	% de recuperare din estimări
1	Venituri suplimentare	255.323	73.248	328.571	12.416	4,86
2	Prejudicii estimate	4.377.255	289.489	4.666.744	44.318	1,01
	Total sume	4.632.578	362.737	4.995.315	56.734	1,22

Potrivit datelor prezentate, reiese că au fost constatate abateri cu caracter financiar care au generat venituri suplimentare în valoare totală de **328.571 lei**, din care venituri suplimentare **255.323 lei** venituri suplimentare estimate și **73.248 lei** reprezentând dobânzi și majorări de întârziere. În timpul și ca urmare a acțiunilor de control/audit, a fost atrasă bugetului public consolidat suma de **12.416 lei**.

Deosebit de aceste abateri, acțiunile de control/audit au relevat și nereguli care au cauzat prejudicierea bugetelor locale cu suma totală de **4.666.744 lei** din care **289.489 lei** reprezintă foloase necuvenite, fiind recuperată operativ în timpul controalelor/auditurilor suma de **44.318 lei**.

Multitudinea și diversitatea abaterilor cu caracter financiar constatate impune necesitatea amplificării rolului nostru în influențarea pozitivă a mecanismului economiei publice și a managementului public în profil teritorial.

2. Abateri generatoare de venituri suplimentare

Constatările semnificative rezultate în urma acțiunilor de control/audit se referă la următoarele: **lei**

- Nestabilirea, neevidențierea, neurmărirea și neatragerea la bugetele locale a veniturilor fiscale, în condițiile și la termenele prevăzute de lege: **145.893**

- Neîndeplinirea obligațiilor financiare către alte bugete publice: **161.797**

- Abateri de la reglementările financiar-contabile și fiscale: **6.281**

- Alte abateri: **14.600**

Abaterile prezentate mai sus au fost generate de următoarele cauze:

- Nestabilirea din oficiu, potrivit reglementărilor fiscale a impozitelor și taxelor locale datorate de către contribuabili, care nu se conformează obligațiilor de depunere a declarațiilor fiscale;

- Utilizarea unor cote de impozitare inferioare celor legale pentru stabilirea impozitelor locale care contribuie la diminuarea veniturilor fiscale cuvenite bugetelor locale;

- Necalcularea și nevirarea la bugetul general consolidat al statului a unor obligații fiscale cu titlu de T.V.A și contribuții de asigurări sociale de sănătate;

- Neregularizarea și nestabilirea obligațiilor fiscale datorate către bugetele locale, cu titlu de taxe locale (taxa pentru autorizarea de construire).

Rămânând în perimetrul veniturilor suplimentare constatate, sub aspectul sumelor celor mai semnificative cuvenite bugetelor locale, exemplificăm:

- *Primăria orașului Lipova*, unde au fost stabilite venituri suplimentare estimate de **112.375 lei**.

Din punct de vedere al naturii și provenienței acestor venituri, sumele constatate se referă la impozitul pe teren nestabil, neurmărit și neîncasat la bugetul local, precum și contribuții nedeterminate și nevirate la Fondul Național al Asigurărilor Sociale de Sănătate pentru ajutoarele sociale plătite unor persoane titulare.

- *Primăria Sinteia Mare*, la nivelul căreia auditul financiar a reținut venituri suplimentare, peste nivelul declarat și evidențiat în contabilitate, în valoare de **115.414 lei**, ca urmare a necalculării, neînregistrării și nevirării contribuțiilor de asigurări pentru sănătate, în cazul unor titulari de ajutoare sociale, precum și datorită utilizării unor cote de impozitare pentru clădiri sub cuantumul legal.

- *Primăria municipiului Arad*, unde nivelul veniturilor suplimentare estimate s-a cifrat la **37.226 lei**, generate de nestabilirea din oficiu a impozitelor și taxelor locale în sarcina contribuabililor care nu își achită în mod voluntar obligațiile fiscale cuvenite bugetului local precum și datorită nestabilirii și neîncasării unor taxe locale, în condițiile prevăzute de reglementările fiscale.

- *Primăria comunei Vladimirescu*, au fost constatate venituri suplimentare în sumă de **32.044 lei**, reprezentând creanțe bugetare nedeclarate și nevirate cu titlu de T.V.A și impozit pe clădiri stabilit în urma neaplicării cotelor legale de impunere.

- *Primăria orașului Curtici*, la nivelul căreia au fost identificate impozite pe clădiri și accesorii în valoare de **14.917 lei**, în mod suplimentar, datorită aplicării eronate a cotei de impozitare la persoanele juridice.

- *Primăria comunei Hășmaș*, unde au rezultat venituri suplimentare de **9.861 lei**, inclusiv dobânzi și penalități de **3.419 lei**, drept consecință a aplicării incorecte a cotei de impozitare la impozitele pe clădiri datorate de persoane juridice precum și a necalculării și nevirării contribuției de asigurări de sănătate pentru persoanele beneficiare de ajutoare sociale.

- *Primăria comunei Ignești*, unde au fost constatate venituri suplimentare de **6.195 lei**, ca urmare aplicării în mod eronat a cotei de impunere la clădirile deținute de contribuabili având calitatea de persoane juridice precum și datorită neurmăririi și neîncasării unor venituri bugetare reprezentând chirii pentru spații comerciale cuvenite bugetului local.

3. Abateri generatoare de prejudicii

Deficiențele consemnate în actele de control/audit, care au cauzat prejudicii în patrimoniul unităților administrativ-teritoriale verificate în cursul anului 2009 sunt ilustrate, în mod sintetic, astfel:

- Nerespectarea reglementărilor legale în efectuarea cheltuielilor:	lei 2.285.096
- Încălcarea normelor legale privind achizițiile publice:	1.202.253

- Nerespectarea normelor legale cu caracter financiar-contabil și fiscal: **920.133**

- Abateri de la reglementările legale privind administrarea și gestionarea patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale: **200.190**

- Alte abateri: **59.072**

Principalele cauze care au contribuit la crearea prejudiciilor, datorită utilizării fondurilor bugetare locale fără îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege sunt următoarele:

- decontarea unor cheltuieli fără echivalent în contraprestații;
- plata nelegală a unor situații de lucrări prin supradimensionarea valorii acestora, datorită aplicării unor cote de contribuții sociale peste nivelele prevăzute de lege;

- plata nelegală a unor ajutoare sociale și cursuri de masterat;
- acordarea unor drepturi de natură salarială personalului încadrat la primărie, consiliul județean și celelalte instituții și servicii publice din subordine pe baza contractului colectiv de muncă, fără respectarea prevederilor legale care reglementează sistemul de salarizare a personalului bugetar, pe cele trei categorii: personal contractual, funcționari publici și funcții de demnitate publică;

- plăți sub formă de avansuri nerecuperate până la finele exercițiului bugetar, datorită nejustificărilor cu lucrări și prestații efectiv executate;

- angajarea, ordonanțarea și plata unor cheltuieli fără nici o legătură cu obiectul de activitate a instituției publice și fără existența de prevederi bugetare în acest sens;

- plăți efectuate din casieria entității verificate fără documente legale;
- nedepunerea în conturile deschise la Trezorerie a numerarului încasat de contribuabili, cu titlu de impozite și taxe locale, și însușirea ulterioară a sumelor încasate de către casierul entității verificate;

- realizarea unor vânzări de active fixe fără asigurarea mediului concurențial care a condus la subdimensionarea prețului de adjudecare a licitației.

Examinând cele mai importante prejudicii, acestea se localizează la următoarele entități supuse controlului/auditului:

- *Consiliul Județean Arad*: **1.164.307 lei**; prejudiciul a fost generat de plata nelegală a unor drepturi salariale pentru igienă și sănătate precum și alte sume de reprezentare (**1.141.331 lei**); plata nelegală a unor taxe de masterat (**7.670 lei**); plata nelegală a unor situații de lucrări supradimensionate prin utilizarea în calculul acestora a unor cote de asigurări sociale peste nivelul prevăzut de lege (**11.019 lei**), precum și a unor prestații juridice fără a avea legătură cu activitatea entității (**4.287 lei**);

- *Primăria oraşului Lipova: 727.043 lei*, prejudiciul a fost rezultatul achitării fără bază legală a unor sporuri salariale personalului bugetar din cadrul entităţii (**15.320 lei**); nerecuperarea avansurilor acordate în cursul anului bugetar fără ca ele să fie justificate prin lucrări realizate efectiv până la finele exerciţiului (**707.752 lei**); achitarea în favoarea unor angajaţi a taxelor de masterat (**1.658 lei**) precum şi reacţionarea în termenul legal de prescripţie pentru încasarea la bugetul local a unor sume convenite acestuia (**2.313 lei**);

- *Primăria comunei Bocsig : 310.690 lei*, prejudiciul a fost determinat de acordarea, fără îndeplinirea condiţiilor prevăzute de lege, a unor sporuri salariale, indemnizaţii şi alte drepturi salariale personalului contractual, funcţionarilor publici şi funcţionarilor de demnitate publică din cadrul entităţii verificate;

- *Primăria comunei Bârzava: 290.672 lei*, paguba a fost cauzată de plata unor sporuri, indemnizaţii şi alte drepturi salariale tuturor categoriilor de personal, cu nerespectarea normelor legale în vigoare; decontarea unor cheltuieli materiale din numerarul aflat în casieria entităţii, fără existenţa unor documente justificative legale; cedarea fără bază legală a unor cote din amenzile de circulaţie încasate la bugetul local în favoarea unui agent economic implicat în monitorizarea regimului juridic al circulaţiei rutiere (**15.443 lei**);

- *Primăria comunei Grăniceri: 252.663 lei*, reprezintă prejudicii create în urma acordării de sporuri, indemnizaţii şi alte drepturi de personal (**83.195 lei**), precum şi nedepunerii şi însuşirii unor sume încasate cu titlu de impozite şi taxe locale de către persoana cu atribuţii în gestionarea casieriei (**169.468 lei**);

- *Primăria comunei Sinteia Mare: 263.723 lei*, prejudiciul este consecinţa acordării în afara cadrului legal a unor sporuri, indemnizaţii şi alte drepturi de personal categoriilor de personal bugetar (**153.971 lei**), efectuarea unor plăţi nelegale, fără documente justificative şi fără existenţa vreunei legături cu activitate entităţii (**75.152 lei**) şi plata unor ajutoare sociale peste cuantumurile prevăzute de lege (**34.600 lei**);

- *Primăria comunei Hăşmaş: 99.730 lei*, prejudiciul este consecinţa acordării în mod nelegal a unor sporuri, indemnizaţii şi alte drepturi de personal angajaţilor entităţii verificate;

- *Primăria comunei Igneşti: 61.343 lei*, prejudiciul a fost cauzat de acordarea în afara cadrului normativ a unor sporuri, indemnizaţii şi alte drepturi salariale categoriilor de personal bugetar (**54.917 lei**), achitarea unor sume care nu privesc activitatea entităţii (**3.845 lei**) şi achitarea unor situaţii de lucrări cu valori mai mari decât cele legal calculate prin aplicarea incorectă a cotelor de contribuţii sociale, altele decât cele prevăzute de normele în vigoare (**2.581 lei**);

- *Primăria comunei Şilindia : 60.492 lei;*

- *Primăria comunei Chisindia: 58.243 lei;*

În cazul ambelor entităţi, prejudiciile au fost determinate de acordarea unor sporuri, indemnizaţii şi alte drepturi de personal, fără respectarea condiţiilor prevăzute de lege.

- *Primăria Arad : 13.468 lei*, prejudiciul a fost cauzat de achitarea unei taxe A.N.R.S.C., contrar normelor legale, în contul unui agent economic care a

efectuat prestații de neutralizare a deșeurilor, căruia i-a revenit obligația suportării și achitării acestor taxe.

Acțiunile de control / audit desfășurate în anul 2009 au vizat și un agent economic din subordinea Consiliului Municipal Arad, respectiv S.C.TOP S.A. Arad.

În acest context au fost constatate prejudicii în valoare totală de **1.378.710 lei**, determinate de vânzarea prin licitație a unor terenuri sub prețul pieței (**1.202.253 lei**), angajarea și plata unor cheltuieli de personal fără existența vreunui titlu executoriu și / sau unui temei legal (**119.362 lei**), angajarea și plata unor cheltuieli materiale contrar intereselor societății și fără nici o justificare economică (**24.295 lei**) și neluarea măsurilor legale de recuperare a prejudiciilor create în patrimoniul entității de la persoanele răspunzătoare (**32.800 lei**).

4. Abateri care nu au determinat producerea de prejudicii / Alte aspecte relevante constatate

Deosebit de abaterile constatate la entitățile aflate în raza județului Arad, cu consecințe fie asupra legalității veniturilor bugetare, fie în legătură cu legalitatea cheltuielilor bugetare, controlul / auditul efectuat de către Camera de Conturi Arad a relevat o serie de abateri cu caracter financiar - contabil care nu au avut consecințe patrimoniale, dar care, în opinia noastră au afectat negativ calitatea gestiunii financiar – bugetare.

Redăm mai jos cele mai importante abateri cu caracter financiar de natura celor de mai sus menționate:

- Neaplicarea tuturor procedurilor de executare silită în vederea stingerii creanțelor fiscale și nefiscale ale bugetelor locale, care au înregistrat nivele semnificative;

- Neidentificarea tuturor bunurilor urmăribile, în vederea executării silite, ale contribuabililor care nu se conformează îndeplinirii obligațiilor fiscale și nefiscale cuvenite bugetelor locale, în mod voluntar;

- Neînregistrarea în evidența contabilă a unor operațiuni patrimoniale sau înregistrarea unor operațiuni economice cu nerespectarea normelor contabile în vigoare care au denaturat exactitatea și sinceritatea poziției și performanței financiare a entităților verificate;

- Neconcordanțe între situațiile financiare, evidențele contabile și cele operative (evidență fiscală);

- Neaprobarea conturilor de execuție de către consiliile locale;

- Raportarea în conturile de execuție bugetară a unor indicatori în discordanță cu prevederile bugetare și datele din contabilitate privind execuția veniturilor și cheltuielilor;

- Efectuarea unor înregistrări în contabilitate bazate pe neîntocmirea și / sau completarea nelegală a documentelor justificative;

- Neutilizarea și neconducerea registrelor contabile obligatorii prevăzute de Legea contabilității;

- Încălcarea prevederilor legale referitoare la inventarierea și reevaluarea patrimoniului unităților administrativ – teritoriale;
- Nerespectarea prevederilor legale privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare;
- Nerespectarea reglementărilor referitoare la achizițiile publice;
- Încălcarea prevederilor legale privind asigurarea integrității patrimoniale, în sensul organizării gestiunilor, desemnării gestionarilor, constituirea de garanții materiale, precum și conducerea evidenței tehnico-operative a operațiunilor de intrare și eliberare a valorilor materiale și bănești.

5. Evaluarea controlului financiar și activității de audit exercitate de către autoritățile publice ale administrației publice locale din județul Arad

În conformitate cu dispozițiile legale care guvernează controlul/auditul financiar exercitat la nivelul unităților administrativ – teritoriale există următoarele tipologii ale acestor activități:

- controlul extern exercitat sub forma inspecțiilor fiscale care are ca obiectiv verificarea legalității și conformității declarațiilor fiscale, corectitudinii și exactității îndeplinirii obligațiilor de către contribuabili la bugetele locale, respectării legislației fiscale și contabile, verificării sau stabilirii, după caz, a bazelor de impunere precum și a determinării diferențelor obligațiilor de plată și a accesoriilor aferente acestora;
- controlul intern format din ansamblul procedurilor de control menite să urmărească modul de administrare a resurselor colectivităților locale în mod legal și în condiții de performanță;
- auditul intern care efectuează misiuni de asigurare și consiliere în favoarea managementului public.

Referindu-ne la modul de organizare și funcționare a inspecției fiscale, acțiunile de control/audit care au vizat exercițiul bugetar al anului 2008, au evidențiat următoarele aspecte:

- Neorganizarea și neefectuarea inspecțiilor fiscale de către autoritățile administrațiilor publice locale;
- Desfășurarea activității de inspecție fiscală cu mari disfuncționalități, fără eficacitate și eficiență, cu efecte negative asupra combaterii evaziunii fiscale în domeniul impozitelor și taxelor locale.

În legătură cu controlul financiar propriu, evaluarea activității s-a concentrat, în prim plan, asupra controlului financiar preventiv propriu fiind reliefate următoarele carențe:

- Neemiterea sau neactualizarea deciziilor care privesc organizarea și exercitarea controlului financiar preventiv propriu;
- Nestabilirea prin decizia ordonatorului de credite a obiectivelor acestei forme de control, prin lista de verificare, pentru fiecare operațiune patrimonială cuprinsă în cadrul specific al instituției;

- Neînstituirea și/sau neconducerea registrului proiectelor de operațiuni prevăzute a fi supuse vizei de C.F.P.P;
- Omisiunea de a elabora norme interne vizând documentele justificative, circulația lor și persoanele împuternicite să efectueze operațiuni în fazele de angajare a cheltuielilor, concomitent cu ținerea la zi a evidențelor și raportarea angajamentelor bugetare și legale.

În ceea ce privește modul de organizare și exercitare a auditului intern, acțiunile de control/audit au relevat o slabă preocupare a ordonatorilor de credite în acest sens, precum și unele carențe în activitatea auditorilor publici interni.

Principalele aspecte negative, identificate în urma acțiunilor de control/audit desfășurate se referă la lipsa de funcționalitate a activității de audit intern, precum și la efectuarea acestor misiuni în discordanță cu normele legale.

VI. Concluzii și recomandări

Scopul activității de control/audit desfășurat în anul 2009 de către Camera Județeană de Conturi Arad a constat în protejarea resurselor financiare și a patrimoniului unităților administrativ – teritoriale, consolidarea actualelor sisteme de control și audit intern, promovarea responsabilității manageriale în acest sector precum și a celor mai bune practici vizând operațiunile efectuate în legătură cu finanțele publice locale.

De asemenea, prin toate obiectivele activității noastre am urmărit realizarea unei capabilități din partea noastră de a prezenta un raport public de calitate, privind modul de constituire a resurselor financiare publice ale colectivităților locale, care să stea la baza dezbaterilor care vor avea loc, cu ocazia aprobării contului anual de execuție bugetară pe anul 2008.

Așa cum rezultă din conținutul prezentului raport, în urma activității de control / audit desfășurate în anul 2009 au fost constatate mai multe abateri financiare care au avut ca și consecință nerealizarea veniturilor bugetare în condițiile și la termenele prevăzute de lege, crearea unor prejudicii în resursele financiare publice locale și nereflexarea exactă și completă în contabilitate și situațiile financiare a patrimoniului public și privat al unităților administrativ – teritoriale.

Abordând principalele cauze care au contribuit la existența abaterilor financiare constatate, în afara celor externe, cum ar fi instabilitatea și lipsa de claritate a legislației în domeniu, trebuie să subliniem, în primul rând slăbiciunile și disfuncționalitățile existente în managementul resurselor financiare locale.

Aceste carențe se referă la necunoașterea legislației financiar – fiscale, contabile și bugetare, neaplicarea legislației în acest domeniu, inclusiv referitoare la formarea, gestionarea și întrebuințarea resurselor financiare locale.

Nu în ultimul rând, se impune a se releva preocupările insuficiente ale managementului de vârf pentru organizarea și funcționarea în condiții de performanță a controlului și auditului intern. Mai mult, la unele entități, controlul intern, care constituie obiectivul de bază a auditului intern precum și

auditul intern care reprezintă componenta cea mai înaltă a controlului, nu sunt funcționale.

Ținând cont de evantaiul cauzelor care produc abateri financiare de la reglementările legale în vigoare, precum și neîndeplinirea criteriilor de performanță în formarea, gestionarea și utilizarea resurselor financiare locale, apreciem ca fiind oportune următoarele căi de acțiune din partea autorităților administrației publice locale:

- creșterea performanței managementului atât în faza de fundamentare și elaborare a bugetelor locale, cât și în faza de execuție a veniturilor și cheltuielilor;

- implementarea unor sisteme de control și audit intern de înaltă calitate;

- utilizarea unor sisteme de stocare și prelucrare a informațiilor financiare și de conducere, precum și a unor sisteme de informare publică corespunzătoare prin rapoarte publice;

- eficientizarea și îmbunătățirea calității serviciilor publice furnizate.

Realizarea dezideratelor de mai sus, în opinia noastră, generează un impact pozitiv în amplificarea locului și rolului bugetelor locale în finanțarea nevoilor colectivităților din județul Arad, precum și în reducerea dependenței bugetului pe ansamblul județului, față de bugetul central al statului.